

Stanovisko

vlády k návrhu zákona o toleranci poskytování sexuálních služeb (sněmovní tisk č. 1100)

Vláda na jednání své schůze dne 31. července 2013 projednala a posoudila návrh zákona o toleranci poskytování sexuálních služeb (sněmovní tisk č. 1100), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z dále uvedených důvodů.

1. Předložený materiál vyvolává dojem, že jde o ucelenou právní úpravu dané problematiky. Vlastní návrh zákona však ve skutečnosti obsahuje pouze dílčí novelizace některých právních předpisů, ale prostituci, jakožto jev, který má celou řadu aspektů sociálních, zdravotních, bezpečnostních i jiných, komplexně neupravuje. Před přijetím obdobné právní úpravy by proto měla být tato problematika podrobena široké politické a odborné diskusi, a to mimo jiné i ve vztahu k mezinárodním závazkům, které Česká republika v této oblasti má a které by bylo nezbytné nejprve vypovědět. V této souvislosti se upozorňuje, že některé z dotčených mezinárodních smluv zavazují náš stát, i pokud jde o obchodování s lidmi.

Návrh dále neřeší některé závažné důsledky související s přijetím navrhované právní úpravy. Například zcela chybí úprava problematiky příjmů z prostituce. Nejde pouze o otázky daňové, o nichž je pouze v důvodové zprávě zmínka v tom smyslu, že příjmy z prostituce budou daněny tak jako ostatní „nezávislá“ povolání. Charakter těchto příjmů je důležitý například pro nepojistné dávkové systémy, neboť příjmy a zejména jejich charakter mohou ovlivnit nárok na pojistné dávky.

2. Navrhovaná změna ustanovení § 10 zákona o obcích a § 44 zákona o hlavním městě Praze podle čl. I a II návrhu zákona je nevhodná a nadbytečná. Tato změna nepředstavuje žádný praktický přínos k řešení předmětné problematiky. Regulaci prostituce prostřednictvím obecně závazné vyhlášky umožňuje již stávající zmocňovací ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích. Uvedenou skutečnost potvrdil i Ústavní soud, když rozhodl, že obec může obecně závaznou vyhláškou zakázat nabízení sexuálních služeb na veřejném prostranství, a to dokonce na celém území obce, popřípadě na veřejných prostranstvích, která se nacházejí v zastavěném území obce (srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 69/04 ze dne 8. března 2007 a sp. zn. Pl.ÚS 46/06 ze dne 21. října 2008).

3. Navrhovaná úprava skutkové podstaty trestného činu kuplířství podle § 189 odst. 1 trestního zákoníku, obsažená v čl. III předloženého návrhu zákona, je neakceptovatelná. Navržená právní úprava jde ve zcela opačném směru než úprava v trestním zákoníku, aniž by bylo zřejmé, z jaké analýzy nebo jiných podkladů vychází. Návrh nového znění § 189 odst. 1 trestního zákoníku formy působení pachatele na oběť redukuje pouze na jednu, a to s významným omezením. Trestný má být pouze pachatel, který přiměje jiného k provozování prostituce, a to jen tehdy, pokud zneužil tísně nebo zranitelného postavení oběti (co se rozumí pod pojmem „zranitelné postavení“ návrh neřeší). Ještě pochybnější je však změna u navrhovaného postihu kořistění z prostituce. Nadále by bylo trestné pouze kořistění, které je páčáno za nápadně nevýhodných podmínek a v rozporu s dobrými mravy. Co se má rozumět

nápadně nevýhodnými podmínkami, není z návrhu seznatelné. Rovněž tak není jasné, co si lze představit pod kořistěním, které není v rozporu s dobrými mravy, resp. kořistění z prostituce v souladu s dobrými mravy. Spojka „a“ pak znamená, že podle návrhu obě tyto podmínky musí být splněny současně (tomu svědčí i text důvodové zprávy). Pachatel by tedy nebyl trestný, pokud by kořistil z prostituce v rozporu s dobrými mravy, ale nikoliv za nápadně nevýhodných podmínek, anebo pachatel by nebyl trestný, pokud by kořistil z prostituce sice za nápadně nevýhodných podmínek, ale nikoliv v rozporu s dobrými mravy.

4. Navrhovaná změna zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, obsažená v čl. IV předloženého návrhu zákona, doplňuje novou skutkovou podstatu přestupku proti občanskému soužití, která spočívá v nabádání, poskytování nebo užívání úplatné sexuální služby bez ochranné pomůcky sloužící k ochraně před sexuálně přenosnou infekcí. Navrhovaná skutková podstata však zřejmě dosahuje vyššího stupně nebezpečnosti a závažnosti postihovaného jednání pro společnost oproti jiným skutkovým podstatám přestupků proti občanskému soužití. Rovněž jednání, které se navrhuje postihovat, typově neodpovídá jednáním, která jsou postihována skutkovými podstatami přestupků proti občanskému soužití. Z tohoto důvodu nelze navrhovanou skutkovou podstatu systematicky zařadit mezi přestupky proti občanskému soužití, které postihují především drobnější útoky na zdraví člověka nebo jeho čest a důstojnost, popřípadě omezování výkonu práv příslušníků národnostních menšin. Navíc jednání, které má být postihováno nově navrhovanou skutkovou podstatou přestupku, je pravděpodobně v zákoně o přestupcích již obsaženo. Jedná se o skutkovou podstatu přestupku na úseku zdravotnictví podle § 29 odst. 1 písm. f), která postihuje porušení zákazu nebo nesplnění povinnosti stanovené nebo uložené k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění.

5. Koncepce nabytí účinnosti zákona podle čl. VI návrhu zákona, která je vázána na budoucí nabytí účinnosti výpovědí několika vyjmenovaných mezinárodních smluv, je v rozporu s požadavkem určitosti a provázanosti právního řádu. Z tohoto důvodu je nezbytné primárně vyřešit otázku výpovědi těchto smluv a teprve následně rozhodnout o případném přijetí navrhované právní úpravy.